

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin	
Pe jumătate de an	120 „		până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200	
Pe un pătrar de an	60 „		de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.	
Un număr	5 Lei.			
Pentru străinătate pe un an	300 Lei.			

Nr. 2614/1934 Prez.

NICOLAE

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului, cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Aceasta este ziua carea a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa”.

Astăzi e ziua bucuriei celei mari. Se bucură firea întreagă, desmorțită din înghețul iernii și scaldată în lumina soarelui de primăvară. Se bucură câmpul și pădurea, pasările și toate vietățile pământului trezite la viață nouă.

Dar mai presus de acestea stă bucuria sufletului. Căci astăzi e sărbătoarea cea mare a lui, a sufletului. De aceea, iubite creștine, lasă-ți lucrul tău, lasă truda și sarcina ta, lasă la o parte lumea și toate grijile ei, întoarce-ți gândul dela ele și intră cu tot sufletul tău în sărbătoarea zilei de astăzi. Ea este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa. Și eu, părintele și păstorul Vostru, viu și de data aceasta cu cuvântul meu la Voi, ca să-mi împreună gândul meu cu gândul Vostru, bucuria mea cu bucuria Voastră și ca să Vă spun cum trebuie să ne luminăm cu prăznuirea acestei zile.

Oare pentru ce ziua de astăzi întrece întru bucuria ei pe toate celelalte zile și praznice ale anului? De aceea, iubii mei, pentru că ziua de astăzi e *ziua biruinții*, a celei mai mari biruințe ce s'a vestit vreodată în lume. *Hristos a înviat!* Da! *Adevărat c'a înviat!* — Iată solia acelei biruințe pe care au propovedit-o apostolii întorcându-se în dimineața învierii dela groapa goală și pe care o vestim și noi azi întâmpinându-ne cu dânsa unii pe alții în binețele noastre. Adecă *Acela* care s'a născut la plinirea vremii din Preacurata Fecioară în peștera din Vitefeemul

Iudeei, *Acela* care ne-a adus învățătura mântuirii și povățuirea cea către dânsa, *Acela* care a suferit batjocuri și bătăi și patimi și moartea pe cruce pentru a noastră izbăvire, *Acela* care a fost așezat în groapa întărită cu peceți și cu străji, *Acela* rupând pecețile și biruind moartea, în haină de lumină ca un mire a înviat a treia zi din groapă! Cel drept a biruit pe cei nedrepti, Cel fără de păcat a biruit păcatul și pe cei păcătoși, Cel nesticăcios a biruit stricăciunea și s'a arătat mai puternic decât moartea și mormântul. Cum să nu ne bucurăm noi de această biruință, decât care alta mai strălucită nu s'a pomenit pe lume, și să zicem cu sf. apostol Pavel: „*Inghițitu-s'a moartea întru biruință. Unde-ți este moarte boldul tău? Unde-ți este iadule biruința ta?*” (I Cor. 15, 54-55).

Când comandantul pe care l-a trimis țara în fruntea oștirii ca să o apere de vrăjmași se întoarce biruitor de pe câmpul de luptă, atunci e primit cu laude și cu flori și cu strigăte de bucurie. Așa se cuvine, ba încă neasemănat mai mult, să ne bucurăm și noi de biruința pe care a câștigat-o Domnul nostru Isus Hristos prin strălucita Sa înviere din morți. Printr'ânsa și-a arătat El dumnezeirea Sa și prin urmare și-a dovedit dreptul Său de a fi Domnul și Stăpânul sufletelor noastre. Lui se cuvine să ne închinăm, și ca Toma, după ce a pus mâna în coastă și în locul cuielor să strigăm: „*Domnul meu și Dumnezeul meu!*” (Ioan 20, 28.)

În lumina învierii înțelegem noi mai limpede și prețul morții celei de pe cruce. Căci dacă Cel răstignit n'a fost numai om, ci a fost și Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, precum a dovedit prin învierea Sa, atunci și jertfa sa de pe cruce a avut nemărginitul preț ca să ne spele vina, să ne răscumpere și să ne izbăvească din păcat. Precum zice sfântul apostol Petru: „*Că nu cu argint sau cu aur, care se strică, v'ați izbăvit de viața voastră cea deșartă, care era dela părinți dată, ci cu scumpul sânge alui Hristos, ca al unui miel nevinovat și nespurcat: carele era cunoscut mai înainte de înlemierea lumii, dar s'a arătat în anii cei mai de apoi pentru voi ceice printr'ânsul ați crezut întru Dumnezeu, carele l-a înviat pe El din morți și i-a dat lui mărire ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumnezeu.*” (I. Petru, 1, 18-21.)

Prin jertfa de pe Golgota suntem noi împăcați cu Dumnezeu, iar chezașia acestei împăcări este învierea lui Hristos din morți. Prin cruce ne-a venit izbăvirea, iar prin învierea cea de a treia zi s'a înlăturat vâlul întunecos care ascundea viitorul nostru, ni s'a deschis privirea către veșnicie și drumul către iaiu. Moartea și învierea Domnului nostru Isus Hristos stau în legătură și nu se pot despărți. De aceea cel ce vrea să aibă roadele învierii, acela trebuie să se plece înaintea crucii și să moară păcatului împreună cu Hristos după cuvântul Scripturii: „*Că de vreme ce ne-am făcut împreună altoiți după asemănarea morții lui, deci și învierii lui vom fi părtași*” (Romani 6, 5).

Așa ne bucurăm noi cu bucurie mare de ziua învierii Domnului, printr'ânsa arătate ni s'au făcut bunătățile vieții celei după Dumnezeu și comorile cele cerești, după cari sufletul nostru însetează. Învierea o vedem noi stând la temelia evangheliei și a bisericii, iar credința noastră în învierea lui Hristos ne leagă sufletul de Cel înviat a treia zi și de împărăția cea vecinică a Tatălui ceresc. Vai de aceia cari nu cred în înviere! Ei se găsesc cu sufletul lor în întunec și în umbra morții. Ei sunt fără de nădejde, nu știu ce este dincolo de groapă și nu li se deschide zarea către veșnicie. Și sfântul apostol Pavel a făcut atârnațoare dela învierea Domnului toată credința creștinească, în cuvintele acestea pe cari le-a trimis Corintenilor: „*Iar dacă n'a înviat Hristos, zadarnică este propoveduirea noastră, zadarnică este și credința voastră: ne aflăm încă și mărturii mincinoase a lui Dumnezeu, că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat, dacă nu învie morții. Că de nu învie morții nici Hristos n'a înviat. Iar dacă n'a înviat Hristos, zadarnică este credința voastră și încă sunteți în păcatele voastre.*” (I. Cor. 15, 14-17.) Tot apostolul Pavel ne mai spune ce a însemnat pentru el învierea Domnului, zicând că tot ceace vrea să aibă în viață e ca să cunoască pe Domnul Hristos și puterea învierii Lui (Filipeni 3, 7-12).

Insuflețiți de credința în învierea Domnului au prins curaj și ceilalți apostoli, pornind la propoveduire și dând mărturie despre ea în Ierusalim și până la marginile pământului. Nici o putere pe lume n'a mai fost în stare să-i împiedece în drumul lor. Ei știau ai cui sunt și porunca cărui Stăpân aveau să o împlinească. Căci nu morții, ci vieții și Domnului și Impăratului ei aveau să-i slujească. Așa au dus ei biserica lui Hristos cel înviat, cu toate darurile ei, la toate popoarele lumii. Pe credința în învierea Domnului se întemeiază deci biserica. De aceea a zis Domnul, că nici porțile iadului nu vor birui biserica Sa.

Această credință în înviere și nespusa ei bucurie ni-o vestește marele praznic de astăzi. Cu cântări de biruință, cu sufletele înseninate, cu simțirile curățite, să întimpinăm în casele noastre, în viața noastră, în biserica noastră această zi pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa.

Căci numai acela ce și-a pregătit sufletul pentru sfânta Inviere, numai acela simțește cu adevărat bucuria ei. Numai cel ce s'a curățit de păcate prin taina pocăinții și prin sfânta cuminecătură s'a împreunat cu Hristos, numai acela poate primi pe Cel înviat în lăuntruul său. Dar aceluia, care-L primește cu vrednicie, îi revarsă Domnul în suflet puteri înviorătoare, îl face făptură nouă „care să umble întru înnoirea vieții”. Darul acesta rog eu pe Hristos cel înviat, să-I trimită peste Voi, iubiții mei fii sufletești, cu prilejul sărbătorii din acest an a sfintei Sale învieri. Gândul Vostru întors să fie dela păcate și îndreptat să se facă către virtuți și fapte bune. Inimile Voastre pline să fie de iubire către Dumnezeu, către aproapele și fratele Vostru și depărtate să fie dintr'ânsele ura și pizma și răutatea. Măinele Voastre întinse să fie spre ajutorarea celor săraci, a orfanilor și a văduvelor. Picioarele Voastre sprintene să se facă spre a sări în ajutorul celor năpăstuiți și pururea în calea dreptății să umble. Gurile Voastre iertare să grăiască, nu răsbunare, cinste să mărturisească, adevărul să vorbească, mărire și laudă lui Dumnezeu să aducă. Toată ființa Voastră să asculte de această cântare sfântă: „*Veniți să bem beutură nouă, nu din piatră stearpă făcătoare de minuni, ci din izvorul nestricăciunii, din Hristos, cel ce a izvorât din mormânt, întru carele ne întărim*”.

În aceste vremuri pline de greutate și de încercări pentru poporul nostru, să ne curățim simțirile și din credința în înviere să prindem puteri proaspete și curaj de viață bună, care prin fiecare din credincioșii sfintei noastre biserici să răsbească pe pământul țării și în cuprinsul neamului nostru românesc. *De nimic nu are mai mare nevoie astăzi poporul nostru românesc și patria noastră ca de creștini tari în credință, neșovăelnici întru împlinirea datoriilor, cu nădejdea inimii legată de cer și cu fapta rodnică sămănată în ogorul neamului, de dreptatea care întărește temeliiile statului și de frăția românească care încheagă pe toți, de sus până jos, într'un gând mântuitor și-i face gata să aducă orice jertfă pentru binele de obște.* Strânși în jurul altarelor sfintei noastre biserici strămoșești, care scăpare s'a făcut nouă din neam în neam, să cântăm: „*Ziua Invierii și să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să îmbrățișăm. Să zicem: fraților! și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru Inviere și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le*”.

Aceste cuvinte și învățături Vi le trimit și Vouă, iubiții mei fii sufletești din eparhia de Dumnezeu păzită a Caransebeșului. Păstorul ales ca să Vă fie povățuitor întru credință, l-am sfințit aici în biserica noastră catedrală din Sibiu, iar Maiestatea Sa Regele nostru Carol al II-lea i-a dat învoirea și investitura regală și astfel peste puține zile Prea Sfinția Sa Episcopul Vostru Vasile va fi așezat în scaunul eparhiei Voastre din Caransebeș. Vă trimit această veste bună, pentru că bucuria Voastră de sfânta zi a Invierii Domnului să fie deplină.

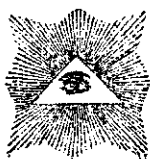
Cu toată părinteasca mea iubire Vă urez să petreceți acest praznic luminat al Invierii Domnului cu bucurie și mulțumire creștinească și să Vă învredniciți a-l ajunge întru mulți ani.

Impărtășindu-Vă arhierasca Noastră binecuvântare, am rămas

Sibiu, la sărbătorile Invierii Domnului din anul 1934,

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor

NICOLAE
Arhiepiscop și Mitropolit.

Intronizarea P. S. Episcop

Dr Vasile Lazărescu al Caransebeşului.

Dumineca viitoare, la 15 Aprilie a. c. (Dumineca Tomii) vor avea loc în Caransebeş festivităţile împreunate cu intronizarea în scaunul episcopesc al eparhiei Caransebeşului a Prea Sfinţitului episcop Dr Vasile Lazărescu.

Pentru primirea frumoasă şi demnă a Prea Sfinţitului Episcop, s'au ţinut şedinţe şi consfătuiri, între cari şedinţa consiliului eparhial plenar dela 2 Aprilie, a fixat pe lângă ziua intronizării şi programul festivităţilor încopciate cu acest prea însemnat şi istoric moment în viaţa Eparhiei şi a oraşului Caransebeş. Miercuri, la 4 Aprilie autorităţile administrative de judeţ şi cele ale Oraşului, încă au desbatut această chestiune, ocupându-se de ea în toate amănuntele.

Pe urma celor discutate s'a stabilit definitiv următorul program.

Prea Sfinţitul Episcop va sosi în Caransebeş cu trenul accelerat dinspre Oradea-mare-Timişoara, care soseşte în gara Caransebeş, Sâmbătă 14 Aprilie a. c. la orele 7⁴⁸ seara.

În Timişoara va fi salutat pe pământul Banatului de către membrii din Timişoara ai Adunării eparhiale în frunte cu d-l Dr Mihai Gropşian. Însoţit de dâşii Prea Sfinţitul va continua drumul până la Logoj.

În gara Logoj îl va întâmpina, pe teritorul Eparhiei şi îl va saluta în numele Eparhiei Caransebeş o delegaţie a Consiliului eparhial în frunte cu P. O. D. Romul G. Ancuşa cons. ref. eparh., Nicolae Cornean cos. ret. eparh., Filip Pop, Dimitrie Soceneanţu, Matei Armaş, Pavel Jumanca consilieri eparhiali, d-l Victor Curuţiu prefectul judeţului, Dr Aurel Mihaescu împreună cu autorităţile bisericeşti, civile şi militare din Logoj.

La Caransebeş Prea Sfinţitul este întâmpinat de toate autorităţile în frunte că Primarul oraşului care va bineventa pe noul, cel mai important cetăţean al Oraşului.

Din gara Caransebeş se formează un conduct, gardat de două plutoane de cavalerie, parcurgând drumul principal până la biserica catedrală.

La intrarea în biserica catedrală, Prea Sfinţitul se întâmpină de către P. O. D. proto-presbiter Andreiu Ghidiu, preşedintele Consiliului eparhial în fruntea preoţimeii, oferindu-i crucea şi sf. Evanghelie.

Dela biserica acelaş conduct cu acelaş alai se îndreaptă spre reşedinţa episcopescă; aci Prea Sfinţitul este întâmpinat de către Corul Academiei teologice.

Apoi la orele 9 se dă o serenadă a tuturor societăţilor corale din Oraş. Dl consilier eparhial Dr Cornel Corneanu exprimă salutul Eparhiei.

Toate acestea Sâmbătă.

Duminecă. La orele 9 conducerea cu litie a Prea Sfinţitilor arhieriei dela reşedinţa episcopescă la biserica catedrală.

La orele 9-30 se oficiază sfânta Liturghie împreună cu actul intronizării.

La orele 12 recepţiile la reşedinţa episcopescă.

La orele 2 masă festivă.

Seara la orele 9 concertul Corului Catedral.

În scopul participării unui cât mai numeros public de intelectuali şi popor credincios s'au trimis invitaţii. Acestea au fost trimise şi tuturor autorităţilor, capilor bisericeşti, civili şi militari.

Cu acest prilej adresăm un nou şi călduros apel către iubita noastră preoţime, cu deosebire cea din apropierea Caransebeşului, să îndemne pe credincioşi a se prezenta cu mic cu mare la această sărbătoare de reînnoire a Oraşului nostru de veche reşedinţă episcopală. Deasemenea în ce priveşte cetăţenii Oraşului şi conducătorii săi, ne îndreptăm şi spre ei, rugându-i călduros să se străduiască a face din aceste zile, sărbătoare răsunătoare, de triumf creştinesc ortodox şi românesc!

*

Programul cu invitaţiile trimise individual rămâne deci întru totul neschimbat afară de ora sosirii Prea Sfinţitului Episcop. Pe urma acestei schimbări, P. S. Sa nu va fi aşteptat şi respective salutat decât, la ora sosirii trenului accelerat în garile mari, în Timişoara, Logoj şi Caransebeş.

Dr Alexandru Mocsonyi

Bănăţeanul și Bisericanul¹⁾

de Dr Cornel Corneanu

Năvălirilor barbare și celor păgâne i-a urmat în Banat robia sfărâmatoare de suflete, de un secol și jumătate, a ierarhiei sârbești. Prin diploma sa dela 6 Aprilie 1690 împăratul Leopold I. aruncă Banatul în brațele panslavismului. Toată truda neasemuiților mucenici ai acestor târâmuri istorice se concentrează de acum în izbăvirea sufletului bănăţean, primejduit în ființa lui românească prin aceeași lege dreptmăritoare, care e și cea a „servienilor“.

„Cerem episcop de neam român, cu sângele și inima română“, este postulatul național al celor jumătate de milion de bănăţeni, ce îl îndreaptă la 1814 către împăratul Francisc I.; „avem nestrămutata voință a ne despărți de către sârbi în toate treburile bisericesti și scolare“, este hotărârea Adunării Naționale dela 21 Maiu 1848 din Budapesta, prezidată de Emanuil Gozdsu.

Viena nu a luat în seamă acest deziderat al Banatului, ci a îngăduit și pe mai departe „clerului celui mare sârbesc, ca cu vicleană măiestrie... să înșale și să prindă pe Români în lanțul lor...“, constată cu întemeiată îngrijorare „tot clerul și poporul românesc“ din dieceza Aradului, în petițiunea lor dela 1814.

Deaceea în anul viforoaselor mișcări ale popoarelor setoase după libertate, egalitate și frățietate, bănăţenii își fac singuri dreptate. Adunarea lor Națională dela 15/27 Iunie 1848 din Logoj, convocată și prezidată de tribunul martirizat Eutimie Murgu, proclamă pe protopopul Dimitrie Stoichescu-Petrovici episcop al Timișorii, iar pe parohul Logojului Ignatie Vuia, episcop al eparhiei Vârșeț-Caransebeș.

Guvernul unguresc apreciază această supremație națională a bănăţenilor și le recunoaște emanciparea ecleziastică de sub tutela ierarhiei sârbești.²⁾ Deaceea ei primesc indicațiile lui N. Bălcescu, C. Negri, Alecu Russo, Ion Bălăceanu, Cezar Boliac și a celorlalți emigranți români, esteriorizate și în scrisoarea dela 31 Iunie 1848 a lui Bălcescu către Ion Ghica, că „dacă Ungaria va cădea, apoi noi cădem cu totul și pentru mult timp“, precum

și în cele două ziare ale lor ce apăreau la Brașov („Expatriatul“ lui Cesar Boliac) și Budapesta spre a răspândi între Români ideea necesității unei uniri cu Maghiarii împotriva Austriei³⁾ — și în frunte cu E. Murgu merg alături de Unguri.

Rezoluțiunile și actele „Adunării Naționale“ dela Logoj conturează, pentru secolul ce urmează, programul politic al Banatului. Acest crez corespunde evoluției istorice și structurii sufletești a Bănăţeanului, călit în lupte, aproape bimilenare, de conservare etnică și religioasă. El corespunde specificului, ce emană din solul istoric și din climatul osebit al bazinului Dunărean, și care dă ființei noastre și voioșenia și sinceritatea, dar și vigoarea și aristocrația daco-romană.

El este: 1. *Emanciparea naționalității Românilor*, cari fac cea mai mare parte a ținutului acestuia, și întemeierea unui stat românesc...⁴⁾

2. *„Neatârnavarea bisericii române de către biserica sârbească“.*

3. *„Necunoașterea ierarhiei slavono-sârbească“ și ca o consecință logică a celor două puncte programatice din urmă,*

4. *„Intregirea mitropoliei Timișorii cu obicnuitul său mitropolit românesc“...⁵⁾*

Pe această piatră unghiulară, temeluită de Eutimie Murgu, Aloizie Vlad, Ignatie Vuia, clădit-au marii bănăţeni Emanuil Gozdsu, Andrei Mocsonyi, George Ioanovici, Vincentiu Babeș, Alexandru Mocsonyi, Traian Doda, Coriolan Brediceanu, Dr George Popovici, Valeriu Brănișce ș. a. adevărata, curată și specifică ideologie politică a Banatului, distinctă de cea a celorlalte provincii românești.

Slujitorul cel mai de căpetenie al acestei politici specific bănăţene a fost Dr Alexandru Mocsonyi. Prin mintea sa luminată, prin înflăcărată sa iubire de neam, prin ținuta sa românească, întotdeauna hotărâtă și consecventă și prin marcanta-i personalitate, — recunoscută de întreaga obște românească, — el a știut să diriguiească timp de patru decenii cea mai însemnată epocă de îndârjite lupte naționale și de rezistență românească.

3) E. Brote: „Chestiunea Română în Transilvania și Ungaria“, pag. 153.

4) Acuza ridicată de autoritatea supremă a comitatului Căraș împotriva lui Murgu.

5) Raportul lui Murgu dela 1/13 Iulie 1848 din Peșta, către Ministerul unguresc de interne.

1) Cuvântare ținută la comemorarea a 25 de ani dela moartea marelui bănăţean Dr Alexandru Mocsonyi în Logoj, la 1 Aprilie 1934.

2) Dr G. Popovici: *Istoria Românilor Bănăţeni*, pag. 371.

El a imprimat Banatului cu adevărat o viață politică proprie și efectivă, din care a răsărit ideea bănățeană, cu mănunchiul ei de deziderate, a căror realizare o condiționează dela „concentrarea națională”. „Să ne întâlnim cu toții uniți într'un cuget și o simțire” este lozincă, cu care acest neîntrecut animator statornicește *solidaritatea bănățeană*, „gigantica operă, care pretinde dela fiecare generațiune — ce ne succede — încordarea și concentrarea tuturor puterilor sale”... In inima Banatului, la Oravița lui Simeon Mangiuca și Aureliu Maniu în anul 1902, el — pe atunci președinte al Asociațiunii „Astra” — dela 1901 până la 1904 — pecetluște luptele de afirmare bănățeană cu strămoșeasca deviză: „viribus unitis”.

Andrei Mocsonyi și neîntrecuta sa generație de luptători izbândește sub cutele acestei „solidarități” să scuture la 1860—1865 „jugul ierarhiei sârbești” și să elupte „neatârănarea” bisericii bănățene. Iar Alexandru Mocsonyi și cei cari „viribus unitis” îl ascultau cu credință nestrămutată, pregătesc prin lupte naționale îndârjite, prin realizări economice epocale și prin uriașe eforturi culturale, măcar și numai în parte, izbăvirea Banatului dela 1918.

Dar sfintele strădării ale lui E. Murgu, ale lui Andrei Mocsonyi și ale lui Alexandru Mocsonyi nu sunt încă împlinite. „Ideea bănățeană” nu e încă desăvârșită. Torontalul Banatului este încă tot ferecat sub blestemul învoelii de acum două veacuri și jumătate a împăratului Leopold cu patriarhul sârb Arsenie Cernovici. Iar Banatul, cel de noi izbăvit, n'are încă nici mitropolie, nici universitate... și nici dezideratele-i, toate, n'au fost încă sorocite. Sufletul generos și mare al sfântului din mauzoleul Foenilor, beatificat de „conștiința națională”, definită superb în apoteozarea viitorului, concretizat în „înălțarea la mărimea menițiunii junimei noastre naționale”⁽⁶⁾, ne strigă din nou în acest al 25-lea leat al săvârșirii sale pământești:

Intoarceți-vă la „solidaritatea” națională, bisericească, culturală, socială și economică a Banatului!

Câți dintre noi, iubii mei frați bănățeni, vom da ascultare acestui glas călăuzitor de izbândă bănățeană?

* * *

(Urmează)

6) Alex. Mocsonyi: „Conștiința Națională”, publicată în Almanahul „României June” din Viena dela 1888.

Grandioasa manifestație de prietenie franco-română la Caransebeș.

Solemnitătea înăugurării „Cercului Francez”. Remiterea ordinului francez al Legiunii de onoare președintelui cercului. Cuvântările.

Pătura intelectuală caransebeșeană a sărbătorit Duminecă d. a., într'un cadru măreț, înăugurarea „Cercului Francez”, primul așezământ menit să cimenteze și în acest colț de țară indestructibila prietenie franco-română. Și cu acest prilej, a fost sărbătorit și animatorul acestei prietenii, d-l *Augustin Muntean*, fondatorul și primul președinte al cercului, încununându-se astfel cu succes neobositele străduințe ale acestui distins intelectual al orașului, care, încă din revoluția din 1919, stă neclintit și devotat în slujba acestei amiciții, când tot d-sa i-a adus prețioase servicii facilitând închegarea legăturii de încredere dintre armata franceză de ocupație și sfaturile naționale române din Banat.

Propagator neobosit al limbii și culturii franceze d-sa în colaborare cu d-l prof. R. Papavoine, încă de acum doi ani a pus bazele organizării cercului, necruțând nici un sacrificiu material și moral pentru a-l putea pune astăzi în serviciul culturii.

Solemnitătea înăugurării.

Solemnitătea înăugurării este deschisă la orele 5 d. a. în sala arhiplină a liceului „Traian Doda” prin intonarea imnului regal de către corul soc. „Ioan Popasu”, după care d-l *Augustin Muntean* președintele cercului, își rostește cuvântarea de deschidere.

D-sa a spus că cercul are de scop expansiunea limbii și culturii franceze, nădăduind ca prin concepția spiritului francez să realizeze o mai strânsă apropiere și a naționalităților minoritare din aceste regiuni față de cultura și interesele naționale ale statului român.

În continuare d-sa aduce elogii geniului spiritului francez din care s'a inspirat primele noastre încercări de literatură și formațiune intelectuală. Subliniază apoi sprijinul de dreptate cu care Franța a încununat triumful ostașului român pentru independența și întregirea neamului.

Continuând apoi cuvântarea sa în limba franceză, aduce elogii gloriei umanității poporului francez și declară că așezământul care se înăugurează astăzi va fi un focar de cultură franceză care va stimula sentimentul în căutarea principiilor intelectuale și adevărilor umanitare. În încheiere d-sa salută prezența d-lui consul al Franței din Timișoara, d-l Boullen, precum și a d-lor prof. Fontaine, Drouhin și Griffoin din misiunea universitară franceză.

D-l prof. *Roland Papavoine*, a arătat eforturile depuse pentru înființarea cercului, precum și rostul său de apropiere a celor două surori latine, prin cultură. De aci necesitatea creării acestui așezământ într'un oraș cu trecut istoric. Sunt apoi evidențiate sacrificiile generoase ale d-lui Muntean, fără concursul căruia această operă ar fi întârziat și ar fi suferit. La sfârșit d-sa a anunțat că cercul va crea mai târziu un curs practic și de perfecționare a limbii franceze.

Seria cuvântărilor a încheiat-o d-l consul *Boullen*, care aduce omagii d-lui Muntean, spunând că în

entuziasmul său a realizat un important punct din programul de apropiere franco-română, pe care d-sa îl credea irealizabil în condițiunile de astăzi. Iși exprimă sentimentul de admirație pentru generozitatea sacrificiilor aduse pentru înfăptuirea acestei opere, care adaugă un inel mai mult la lanțul prieteniei franco-române.

În continuare, vorbitorul a arătat rolul curajos al d-lui Muntean, alături de trupele franceze în acțiunea lor de restabilire a ordinii și împiedecarea formațiunilor comuniste maghiare în Banat, și devotamentul cu care a servit la închegarea legăturilor cordiale dintre armata franceză și populația românească. Reliefează apoi meritul d-lui Muntean, care a introdus pentru prima oară în școlile secundare din Caransebeș studiul limbii franceze, netezind drumul profesorilor francezi, cari i-au urmat.

La sfârșit d-sa remițând d-lui Muntean ordinul „Legiunei de Onoare Franceze“, arată că guvernul francez având în vedere marile servicii aduse cauzei franceze, l-a distins încă de acum trei ani, însă din anumite piedici deabia azi are fericirea să i-o remită.

După cuvântări a urmat programul artistic compus din diferite puncte muzicale române și franceze, executate de corul soc. de lectură „Ioan Popasu“, d-na N. Hernea, d-nii jude Gh. Gheorghiu și Perian, cari împreună cu muzica reg. 96 Inf. au adus o prețioasă contribuție la reușita acestei serbări.

Seara a avut loc un banchet în saloanele restaurantului „Central“ oferit de d-l A. Muntean, la care au luat parte oaspeții francezi, d-nele Leon, Savescu, Păunescu, Papavoine și d-nii președinte M. Antonini, consilier Sc. Leon, prof. Papavoine, Savescu, David, Boșcai, judecător Stoicescu și Gheorghiu.

Christos a înviat!

Zicem tuturor prietenilor, colaboratorilor și cetitorilor foii noastre.

ȘTIRI

Duminecă în 1 Aprilie a. c. s'au comemorat 25 de ani de la moartea marelui român și luptător bănățan Alexandru Mocsonyi de Foen. În comuna Foeni au avut loc pioase manifestațiuni, la care a participat delegații M. S. Regelui, al Guvernului Țării, autorități și mult popor. În Logoj comemorarea s'a făcut în cadrele „Astrei“, într'un chip iarăș impunător. Au conferențiat despre Alexandru Mocsonyi ca om de carte, filosof, ziarist și biserican: P. S. Alexandru Nicolescu al Logojului, Dr. Cornel Corneanu ca președinte al Astrei din Caransebeș și Dr. A. Peteanu din partea școalelor din Logoj. În altă parte a foii se publică deosebit de interesanta conferință a dlui Corneanu despre „Bănățanul și bisericanul Alexandru Mocsonyi“.

Pentru monumentul funerar „Dr. Iosif Iuliu Olariu“ au mai intrat următoarele sume:

Preot Coriolan Suciuc Seleş	300	Lei
Dr. Moise Ienciu insp. gral Buc. (I-a rată)	200	„
Mai mulți credincioși din Voivodinți	175	„
Pr. Teodor Panciovan Iertof	100	„
Pr. Cornel Panciovan Iertof	100	„
Pr. Ioan Mităr Straja	100	„
Pr. Florea Codreanu Arad	100	„
Pr. Ioan Ionescu Jebel	100	„
Pr. Liviu Surlașiu	100	„
Biserica ort. rom.	100	„
Pr. Liviu Dee Voivodinți	25	„

Total: 1400 Lei

Suma anterioară: 61.990 Lei

Total până de prezent: 63.390 Lei

Programul Concertului Corului Catedral din prilejul întronizării P. S. Episcop Dr. Vasile Lăzărescu al Caransebeșului.

I.

- A. Sequens: „Sfânt“, cor mixt cu solo de bariton, d-nul A. Jucos cand. de preoție.
- I. Vidu: „Mântuire“, cor mixt.
- S. V. Drăgoi: „Acestea zice Domnul“, cântat de D-nul A. Jucos cand. de preoție, cu acompaniament pe pian, D-na Hernea și violoncel de **
- D. G. Kiriac: „Christos a înviat“, cor mixt.

II.

- Mendelsohn: „Cântecul ciocârliei“, cor mixt.
- I. Movilă: „Bătuta“, cor mixt.
- I. Vidu: „Ileuța“, cor mixt.
- a) I. Perian: „Mă suii în deal“, cor bărbătesc.
b) I. Vidu: „Moșul la drum“, cor bărbătesc cu solo de tenor d-nul Tr. Dobromirescu stud. teolog.
- G. Verdi: „Fragment din Ernani“, cor bărbătesc.

III.

- Schumann: „Viața țiganilor“, cor mixt cu acompaniament de orchestră.
- a) I. Vidu: „Negruța“, cor mixt cu solo de tenor d-nul Gh. Bona, cu acompaniament de orchestră.
b) I. Vidu: „Răsunetul Ardealului“, cor mixt cu acompaniament de orchestră.
- Petrella: „Târgul din Pompei“, cor mixt cu acompaniament de orchestră.

Dirigintele corului: D-nul Prof. Constantin Viadu.

Redacționale. Of. Par. Stamora-română. Nu ne-a sosit nici un fel de publicație de licitație.

Pr. P. în F. a sosit la încheierea foii. Deși s'a luat notă, la dorință se poate publica în Nrul viitor.

Tuturor cari au participat la frumoasele serbări jubilar de la 18. III. 1934 le exprim și pe această cale adânc simțitele mele mulțumiri și îndatoriri la recunoștință. Mulțumesc deasemenea organizatorilor acestor serbări și tuturor cari s'au ostenit să contribuie la caracterul lor mare și impunător. *Dr. Cornel Corneanu.*

Licitațiune publică.

Adunarea parohială din comuna Unip, escrie licitațiune publică, pentru executarea lucrărilor de zidar și tâmplar la Casa Națională.

Prețul exclamării este 70,550 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune cauție 10% din prețul exclamării în bani gata ori efecte publice.

Contractul încheiat devine obligator pentru întreprinzător imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească după aprobarea din partea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Licitațiunea se va ținea la 26 Aprilie 1934, oarele 11 în Unip.

Intrucât licitațiunea primă va rămânea fără rezultat, a doua se va ținea la 7 Maiu.

Devizul și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiu parohial.

Spesele pentru facerea planului și devizului, cad în sarcina întreprinzătorului.

Unip, la 18 Martie 1934.

Ioan Fărcășescu m. p.
paroh ort. rom.

3--3

Ioan Șibu m. p.
notar.

Licitațiune publică.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 3446 E. ex. 1933, dđto 26 Iunie 1933, se escrie licitațiune publică pentru renovarea și acoperirea bisericii cu table de intermit.

Prețul exclamării este 38.629 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune cauție 10% din prețul exclamării în bani gata ori efecte publice.

Contractul încheiat devine obligator pentru întreprinzător imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească după aprobare din partea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Licitațiunea se va ținea la 26 Aprilie 1934, oarele 10 în Unip.

Intrucât licitațiunea primă va rămânea fără rezultat a doua se va ținea la 7 Maiu.

Devizul și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial din Unip.

Spesele pentru facerea planului și devizului cad în sarcina întreprinzătorului.

Unip, la 18 Martie 1934.

Ioan Fărcășescu m. p.
paroh ort. rom.

3--3

Ioan Șibu m. p.
notar.

Judecătoria rurală Teregova inst. c. f.

No. 134/1934.

Extras din publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Oprîta Matica n. Banda din Rusca contra urmăritului Ion Banda No. 58 din Rusca, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă: Licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX din 1881 asupra imobilelor înscrise în c. f. a comunei Rusca din circumscripția Judecătoriei Teregova Nr. 115, 515, 519, 823 coalei c. f. proprietatea urmăritului anume: Pag. 58/115 Intravilan 234 stjp. în valoare de 300 lei pag. 519 Gurișoara 385 stjp. în valoare de 100 lei 58/227 Gurișoara 210 stjp. în valoare de 100 lei, 58/972 Poiana Ruschii 1200 stjp. în valoare de 200 lei, 519 pag. Gurișoara 945 în valoare de lei 150, pag. 163 Lunca 300

stjp. 48/163 Piatra cu Tisu 2 jug. 917 stjp. în valoare de 500 lei, 823 Gurișoara 69 stjp. în valoare de 80 lei, 58/163 Zavoi 400 stjp. în valoare de 200 lei, 515/163 fața Ogașu Maradin 300 stjp. în valoare de 80 lei, pag. 163 fața Ogașu Maradin 620 stjp. în valoare de 120 lei, pentru încasarea creanței de 6000 lei capital folos detras pe anii 1927--1932, spese de proces și de executare 8131 lei fixate până acum, spese de 425 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune. Prețul de strigare se stabilește în baza § 6 al legii pentru unificarea unor disp. referitor la execuția silită publicată în Monitorul oficial Nr. 152/1930 în suma susarătă care se poate reduce cu 25%. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **12 luna Aprilie 1934 ora 10 în casa comunală a comunei Rusca.** În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează: 1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării (art. 26 XLI. 1908). 2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX. din 1881, art. 21 XLI. 1908). 3. Fiscul creditorilor ipotecari și privilegiați credit (foncieri) nu sunt dator să depună garanție în calitate de licitanți la licitația imobilelor gravate cu drept ipotecă în favoarea lor. Condițiunile de licitație se pot vedea la orele de birou la instanța c. f. Teregova și în Primăria comunei Rusca (art. 147 punct. G. LX 1881) ordonă să se noteze ordonarea licitațiunii în coala c. f. Nr. 115, 515, 519, 823 din comuna Rusca.

Teregova, la 30 Ianuarie 1934.

Jud. ss. **O. I. Bubnec** ss. **Ioan Bica** dir. c. f.
Pentru conformitate: dir. de c. f. **Ioan Bica.**

„CORCANA“ Fabrica de Butoaie, Parchete și Lemnărie S. A.
în lichidare, Caransebeș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Societății „Corcana“ Fabrica de Butoaie, Parchete și Lemnărie S. A. în lichidare sunt invitați la

ADUNAREA GENERALĂ,

care se va ține în Caransebeș, 22 Aprilie 1934 ora 11 a. m. în biroul lichidatorului d-lui Dr Ernest Halle.

Ordine de zi:

1. Designarea grefierului și alegerea a doi acționari, pentru autentificarea procesului verbal.
 2. Raportul lichidatorilor și al cenzorilor, despre anul de lichidare 1933. Pertractarea bilanțului de lichidare.
 3. Darea absolutului.
 4. Alegerea cenzorilor.
 5. Eventuale propuneri anunțate în conformitatea statutelor.
- Caransebeș, la 30 Martie 1934.

Lichidatori.

N. B. Acei acționari, cari doresc a lua parte la adunare, sunt rugați a depune acțiile lor, până cel mai târziu la 16 Aprilie a. c. în mâinile lichidatorului d-lui Dr. Ernest Halle Caransebeș.

Contul Bilanț de Lichidare pro 1933

Activa: Cassa Lei 20—; Realități și instalațiuni Lei 4.725.000—; Mărfuri și material Lei 1.649.113—; Debitori Lei 2.502.807,26; Pierdere reportat din anul 1932 Lei 3.799.746,18; în total Lei 12.736.686,44.

Pasiva: Capital societar Lei 5.000.000—; Fond de Rezervă Lei 370.000—; Fond de amortizare investițiunilor Lei 1.386.000—; Fond de rezervă pentru creanțe dubioase Lei 118.799,18; Fond de Pensie Lei 55.398,87; Creditori Lei 5.306.488,39 în total Lei 12.736.686,44.

Caransebeș, la 31 Decemvrie 1933.

E. Rado, lichidator.

Dr. Halle, lichidator.

L'am revidat și aflat exact, consiliul de cenzori: **W. Munk**, **Norbert Fischer**, preș. expert contabil, **Cornel Drinea**.